

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DIP-VI.054.12.2024
Warszawa, 15 lipca 2024 r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 3025 Pana Posła Daniela Milewskiego z dnia 10 czerwca 2024 r. w sprawie zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do złożonej interpelacji nr 3025 w sprawie zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji poniżej przekazuję odpowiedzi na zadane pytania.

1. Jakie konkretnie kroki podejmuje rząd w celu wspierania innowacyjności i modernizacji polskiego przemysłu, aby ten mógł konkurować na światowym rynku?

Zwiększanie innowacyjności i modernizacja polskiego przemysłu to kluczowe priorytety rządu, mające na celu zapewnienie długoterminowego wzrostu oraz konkurencyjność polskiej gospodarki na rynku globalnym. Powyższy cel realizowany jest za pomocą następujących działań:

a) Ulga na B+R

Przedsiębiorcy podejmujący działalność badawczo-rozwojową mogą odliczyć od podstawy opodatkowania 100% wydatków poniesionych na działalność badawczo-rozwojową (tzw. koszty kwalifikowane). Wyjątek stanowią przedsiębiorstwa o statusie centrum badawczo – rozwojowego, które są uprawnione do odliczenia 200% w odniesieniu do wszystkich kosztów kwalifikowanych. Koszty kwalifikowane obejmują: koszty pracownicze, materiały i surowce, usługi zewnętrzne od jednostek naukowych, odpłatne korzystanie z aparatury naukowo-badawczej.

b) Ulga IP Box (Innovation Box)

Ulga polega na preferencyjnym opodatkowaniu dochodów z praw własności intelektualnej, które podlegają ochronie prawnej (np. patent, autorskie prawo do programu komputerowego) i zostały wytworzone, rozwinięte lub ulepszone w ramach prowadzonej przez Przedsiębiorcę działalności B+R. Jeżeli przedsiębiorca wytwarza własne IP (prawo własności intelektualnej) wówczas zyski, które z niej płyną są opodatkowane preferencyjną stawką 5%.

c) Ulga na robotyzację

Ulga na robotyzację polega na możliwości dodatkowego odliczenia od podstawy opodatkowania 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację. Ulga ma pomagać firmom w zwiększaniu produktywności i konkurencyjności na rynkach krajowym i międzynarodowym. Mogą z niej skorzystać firmy, które zastosują roboty przemysłowe w celu usprawnienia produkcji.

d) Ulga na prototyp

Ulga pozwala na odliczenie od podstawy opodatkowania dodatkowych 30% kosztów związanych z produkcją próbną nowego produktu oraz wprowadzeniem nowego produktu na rynek.

Dodatkowo wsparcie dla poprawy innowacyjności polskich przedsiębiorców można otrzymać w ramach:

a) Funduszu Europejskiego dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) na lata 2021-2027

FENG to program operacyjny finansowany ze środków UE o budżecie 7,9 mld euro, stanowiący kontynuację dwóch wcześniejszych programów Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020. Rządowe agencje odpowiedzialne za wsparcie firm w tym zakresie to m.in. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju czy Bank Gospodarstwa Krajowego. Program ukierunkowany jest na wsparcie rozwoju innowacji i współpracy biznesu z nauką w obszarach o największym potencjale rozwojowym w skali kraju, tzw. krajowych inteligentnych specjalizacjach. W dziedzinach tych mamy jako kraj duży potencjał rozwojowy, który wskazuje na przewagę konkurencyjne polskich przedsiębiorstw.

b) Sieci Badawczej Łukasiewicz

Kolejnym elementem wsparcia innowacyjności jest m.in. Sieć Badawcza Łukasiewicz. To trzecia pod względem wielkości w Europie zintegrowana sieć instytutów badawczych. Sieć łączy potencjał 23 instytutów badawczych w prowadzeniu wspólnych projektów technologicznych oraz 4500 naukowców i inżynierów z całej Polski generujących innowacyjne rozwiązania. Dotychczas powstało wiele produktów i innowacji – lasery kaskadowe, biodegradowalne opakowania dla przemysłu spożywczego, napoje bioniczne czy baterie termiczne do inteligentnej amunicji.

c) Wsparcia cyfryzacji firm w polskich przedsiębiorstwach

Cyfryzacja przedsiębiorstw będzie miała kluczowe znaczenie dla zwiększenia produktywności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Cyfryzacja przedsiębiorstw może polegać na zastosowaniu relatywnie prostych rozwiązań - programów czy aplikacji usprawniających produkcję, obsługę firmy czy marketing. Wsparcie cyfryzacji świadczą Europejskie centra innowacji cyfrowych (EDIH), czyli punkty kompleksowej obsługi wspierające przedsiębiorstwa i organizacje sektora publicznego. EDIH wspiera przedsiębiorstwa w ulepszaniu procesów biznesowych/produkcyjnych, produktów lub usług z wykorzystaniem technologii cyfrowych poprzez:

- zapewnienie dostępu do specjalistycznej wiedzy technicznej i testów, a także możliwość „testowania przed inwestycją”,
- świadczenie usług innowacyjnych, takich jak doradztwo finansowe, szkolenia i rozwój umiejętności, które mają kluczowe znaczenie dla pomyślnej transformacji cyfrowej,
- pomaganie przedsiębiorstwom w rozwiązywaniu problemów środowiskowych, w szczególności w wykorzystaniu technologii cyfrowych na rzecz zrównoważonego rozwoju i obiegu zamkniętego

2. Czy istnieją konkretne programy wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, które są kluczowymi graczami w polskim przemyśle? Jakie są efekty tych programów?

W Polsce wsparciem przedsiębiorców na bieżąco zajmują się instytucje Grupy Polskiego Funduszu Rozwoju (w tym PARP, ARP, BGK) i urzędy pracy. Wsparcie może być udzielone przedsiębiorcy w różnych formach, np. w postaci szkoleń, doradztwa czy finansowania. Mogą również zostać przyznane ulgi, odliczenia i zwolnienia podatkowe oraz ulgi i umorzenia w składkach do ZUS – sprawy te załatwiają właściwe urzędy skarbowe lub

placówki ZUS. Aby móc ubiegać się o wsparcie należy spełnić warunki lub cele danego programu. Wymienione instytucje są angażowane do realizacji programów finansowanych ze środków krajowych i unijnych. Dostępna jest również wyszukiwarka programów dla MŚP prowadzona przez ARP na stronie: <https://biznesportal.pl/>.

PARP wspiera firmy od strony finansowej i kompetencyjnej, np. w ramach programów unijnych czy Akademii PARP – w ramach której udostępnione są bezpłatne kursy e-learningowe dla osób chcących założyć lub prowadzących działalność gospodarczą, a także dla wszystkich osób chcących zwiększyć swoje kompetencje. Kursy są prowadzone w pięciu obszarach: finanse, marketing, prawo, zarządzanie i kompetencje osobiste. Oferta Akademii jest systematycznie uzupełniana o nowe kursy. BGK oferuje m.in. kredyty obrotowe lub inwestycyjne, system gwarancji i poręczeń, w tym gwarancje de minimis (MŚP). Gwarancje służą zabezpieczeniu spłaty kredytu i są skierowane w szczególności do firm, które nie dysponują odpowiednim zabezpieczeniem kredytu. ARP ma szeroką ofertę pożyczek dla klientów z sektora MŚP o obrotach powyżej 4 mln zł i posiadających dodatnie wyniki za ostatni rok obrotowy. ARP, w ramach Polityki Nowej Szansy, udziela także zwrotnej pomocy finansowej na zapewnienie płynności firmie na czas potrzebny do opracowania planu restrukturyzacji lub przeprowadzenia likwidacji.

Warto również zwrócić uwagę na usługi Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości (EEN), która oferuje usługi dostosowane do potrzeb MŚP, aby mogły rozwinąć swój potencjał. Jest to największa na świecie sieć wsparcia dla MŚP o ambicjach międzynarodowych. W Polsce mamy 28 ośrodków EEN zgrupowanych w 4 konsorcjach. Ośrodki EEN pomagają w znalezieniu partnerów biznesowych, organizują wyjazdy w ramach giełd kooperacyjnych i misji handlowych na całym świecie; świadczą usługi z zakresu transferu technologii, w tym audyty technologiczne. EEN zapewnia wsparcie doradców ds. zrównoważonego rozwoju, którzy udzielają porad w zakresie inwestowania w bardziej zasobooszczędne procesy oraz infrastrukturę o obiegu zamkniętym. EEN współpracują także z Europejskimi Hubami Innowacji Cyfrowych (EDIH).

Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów Unii Europejskiej (KPK) udziela informacji nt. możliwości otrzymania preferencyjnego finansowania ze środków unijnych, w tym z Programu InvestEU.

W roku 2023 ogólna liczba odbiorców działań realizowanych przez EEN i KPK, w ramach programu wieloletniego określonego w uchwale RM nr 161 z 7 grudnia 2021 r., wyniosła 18 657.

Akademia PARP funkcjonuje już 5 lat. W ciągu 5 lat PARP udostępniła ponad 70 kursów e-learningowych. Użytkownicy wygenerowali łącznie ponad 220 tysięcy certyfikatów potwierdzających uzyskanie nowej wiedzy. Portal jest na bieżąco udoskonalany pod kątem dostępności cyfrowej, wizualnym i przede wszystkim merytorycznym.

3. Jakie są główne bariery, z jakimi polski przemysł musi się zmierzyć w kontekście globalnej konkurencji i jak rząd zamierza je przezwyciężyć?

4. Czy istnieje spójna strategia na poziomie krajowym, mająca na celu rozwój sektorów przemysłu, które posiadają potencjał do osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na arenie międzynarodowej?

Główne bariery i planowane działania rządu w kontekście rozwoju polskiej gospodarki i przemysłu w warunkach globalnej konkurencji zostały całościowo określone w Strategii Produktowności 2030. Dokument ten określa horyzontalne działania w ramach polityki gospodarczej do 2030 roku. Celem Strategii jest wzrost produktywności oparty o wykorzystanie wiedzy i nowych technologii, zwłaszcza tych cyfrowych. Strategia wpisuje

się w trzy kluczowe obecnie globalne makrotrendy, tj. neutralność klimatyczna, gospodarka o obiegu zamkniętym i zaawansowana cyfryzacja ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań Przemysłu 4.0.

Transformacja polskich przedsiębiorstw w tych trzech kierunkach jest koniecznym warunkiem utrzymania i poprawy ich pozycji konkurencyjnej w globalnej gospodarce. Bez dostosowania się do zmieniającego się otoczenia gospodarczego, produkty wytwarzane w Polsce nie będą atrakcyjne lub nie spełnią norm wyznaczonych w krajach importujących, a krajowe metody produkcji z czasem staną się przestarzałe i mniej wydajne niż zagraniczne.

Strategia pozwala skupić w Polsce najważniejsze i najbardziej przychodowe ogniwa łańcucha produkcji, na czele z badaniami i rozwojem. Dzięki temu przyczynia się do zmniejszenia uzależnienia rozwoju polskiej gospodarki od zagranicznych decyzji inwestycyjnych i operacyjnych.

W ramach działań realizowanych w Strategii Produktywności przedsiębiorcy zyskują bezpośrednie wsparcie finansowe w transformacji cyfrowej, np. przy zakupie robotów czy szkoleniu pracowników, ale także korzystają z rozwijającego się ekosystemu, obejmującego, m. in. edukację cyfrową, dostęp do danych, działalność klastrów przemysłowych i instytucji otoczenia biznesu.

Polski przemysł nadal jeszcze mierzy się z niedostatecznym poziomem innowacyjności, który jest kluczowy dla rozwoju nowoczesnych sektorów przemysłu i zaawansowanych technologii produkcyjnych. Polskie przedsiębiorstwa potrzebują także większych nakładów na badania i rozwój oraz większego wsparcia dla innowacyjnych przedsięwzięć, jak również łatwo dostępnego kapitału inwestycyjnego wysokiego ryzyka na potrzeby rozwoju innowacyjnych przedsięwzięć. W odpowiedzi na te potrzeby przedsiębiorcy mają do dyspozycji szeroką ofertę funduszy unijnych oraz krajowych dotacji i pożyczek na projekty innowacyjne - m.in. granty i instrumenty zwrotne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, obejmujące wsparcie realizacji prac badawczo – rozwojowych, wdrożeniowych, cyfryzacji, zazielenienia przedsiębiorstw, umiędzynarodowienia oraz rozwoju kompetencji.

Ponadto, przedsiębiorcy mają do dyspozycji środki Polskiego Funduszu Rozwoju, który specjalizuje się w finansowaniu rozwoju polskich przedsiębiorstw z szeroko rozumianego sektora przemysłowego. Inwestycje finansowane ze środków Polskiego Funduszu Rozwoju realizowane są poprzez obejmowanie akcji lub udziałów kapitałowych, obligacji zamiennych na akcje, a także poprzez udzielanie długu podporządkowanego (mezzanine). W przypadku inwestycji kapitałowych preferowane jest nabywanie znaczących pakietów mniejszościowych, przy zachowaniu kontroli nad spółką w rękach dotychczasowych właścicieli.

5. Jakie środki są podejmowane w celu zapewnienia odpowiedniej kadry pracowniczej, wyposażonej w nowoczesne umiejętności i kompetencje niezbędne do skutecznej konkurencji na rynku globalnym?

W celu zapewnienia odpowiedniej kadry pracowniczej wyposażonej w nowoczesne umiejętności i kompetencje niezbędne do skutecznej konkurencji na rynku globalnym realizowane są liczne działania, ukierunkowane zarówno na rozwój kompetencji pracowników i osób zarządzających przedsiębiorstwami, jak też na wsparcie całych firm, m.in.:

- a) Sektorowe Rady ds. Kompetencji

Z potrzeby rozwoju partnerstw przedsiębiorstw z edukacją utworzone zostały Sektorowe Rady ds. Kompetencji odpowiedzialne za współpracę z pracodawcami i jednostkami naukowymi oraz za wyznaczanie kierunku zmian. To inicjatywy oddolne, w których każdy sektor sam decyduje, kto powinien włączyć się w prace rady. Rady umożliwiają przedsiębiorcom oddziaływanie na usługi edukacyjne – na to, czego i jak uczą polskie szkoły, uczelnie, instytucje szkoleniowe.

b) Akademia Menadżera Innowacji (AMI)

To autorski program Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, dopasowany do potrzeb przedsiębiorców otwartych na wdrażanie zmian w swoich firmach i zarządzanie innowacjami. Program składa się z równolegle prowadzonych części szkoleniowej i doradczej. Wykładowcami, metodykami, warsztatowcami i doradcami AMI są uznani eksperci, praktycy, liderzy i mentorzy z dziedziny wdrażania i zarządzania innowacjami.

c) Akademia PARP

Akademia realizowana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Centrum Rozwoju MŚP, to platforma edukacyjna z bezpłatnymi szkoleniami online. Jej głównym celem jest wspieranie rozwoju kompetencji kadr sektora MŚP za pomocą nowoczesnych technologii.

d) Innovation Coach

Instrument to instrument wsparcia przedsiębiorstw w ramach programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki – oferuje on analizę potencjału innowacyjnego przedsiębiorstwa jako odpowiedź na niską skłonność MŚP do rozwoju działań innowacyjnych.

e) Projekt programu FENG - Umiędzynarodowienie MŚP - Brand HUB

Celem projektu niekonkurencyjnego jest aktywizacja MŚP do dywersyfikacji działalności eksportowej na rynki zagraniczne, w tym o wysokim potencjalnie importowym.

f) Projekt programu FENG Startups are us

Celem projektu jest zintegrowanie ekosystemu startupowego, głównym działaniem w projekcie mają być krótkoterminowe przedsięwzięcia skierowane do startupów i akceleratorów realizowane we współpracy z partnerami zagranicznymi.

g) Działanie programu FENG Polskie Mosty Technologiczne

Celem działania jest wsparcie promocji oraz internacjonalizacji przedsiębiorstw, posiadających innowacyjny produkt, usługę bądź technologię na wybranych rynkach zagranicznych, z wykorzystaniem różnych modeli e-commerce.

h) Projekt Inno_LAB

Planowanie skutecznych instrumentów wsparcia innowacyjności i kompetencji w tym zakresie wymaga ciągłego monitorowania zachodzących zmian i poszukiwania odpowiednich rozwiązań, które powinny być zastosowane przez administrację publiczną, jak również stałego dialogu z przedstawicielami środowiska przedsiębiorców.

W tym celu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) uruchomiona zostanie kolejna edycja projektu Inno_LAB, służącego rozwojowi krajowego ekosystemu innowacji, wypracowywaniu nowych metod i narzędzi wspierania innowacyjności i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw oraz animowaniu postaw proinnowacyjnych.

MRIT stara się wpływać na rozwój kompetencji poprzez realizację inicjatyw wzmacniających kompetencje i postawy proinnowacyjne, co w długim okresie ma kluczowe znaczenie dla podniesienia poziomu innowacyjności i konkurencyjności sektora MŚP.

6. Czy rząd podejmuje jakieś działania w celu promowania ekologicznych innowacji w polskim przemyśle, aby ten mógł sprostać rosnącym wymaganiom dotyczącym zrównoważonego rozwoju?

Wśród działań promujących ekologiczne innowacje w polskim przemyśle można wymienić:

- a) dofinansowanie przez PARP realizowanych przez przedsiębiorstwa inwestycji dotyczących wdrażania technologii środowiskowych, w tym związanych z GOZ.¹

Celem finansowania jest ułatwienie transformacji przedsiębiorstw w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez wsparcie projektów wpisujących się w regulacje unijne (CEAP 2020) i krajowe („Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego”). Dofinansowaniem mogą zostać objęte przedsięwzięcia mające na celu wdrożenie w przedsiębiorstwie technologii środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, których efektem będzie lepsza gospodarka materiałowa, zwiększenie efektywności energetycznej oraz transformacja przedsiębiorstwa w kierunku eliminacji odpadów. O wsparcie mogą ubiegać się mikro, mali i średni przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wsparcie może być przeznaczone na działania inwestycyjne, w tym zakup maszyn i urządzeń związanych z wdrożeniem transformacji środowiskowej związanej z gospodarką obiegu zamkniętego, wartości niematerialnych i prawnych. Zakup usług doradczych związanych z wdrożeniem przedsięwzięcia, finansowanie usługi zewnętrznych.

- b) „Pożyczka z BONUSSEM dla zielonych inwestycji i zielonych przedsiębiorców” (PARP).²

Instrument dostępny jest dla MŚP i dużych przedsiębiorstw. Pożyczki obejmują refinansowanie udokumentowanych nakładów na realizację projektów inwestycyjnych poniesionych po 1 stycznia 2021 r., w tym spłatę zobowiązania finansowego zaciągniętego (kredyt, pożyczka) na realizację inwestycji - dla inwestycji ukończonych, a także finansowanie ukończenia realizowanej inwestycji, której budżet uległ zwiększeniu wskutek wzrostu kosztów lub jej zakresu, obowiązkowe refinansowanie spłaty zobowiązania finansowego (kredyt, pożyczka) zaciągniętego na realizację inwestycji, przy czym w tym przypadku możliwość refinansowania obejmuje udokumentowane nakłady dla inwestycji rozpoczętych nie wcześniej niż 1 stycznia 2021 r. Wymagany jest wkład własny na poziomie 20 proc. wartości inwestycji netto. Dzięki pożyczce firma będzie miała zapewnione środki na dokończenie inwestycji, wydłuży okres finansowania i tym samym zmniejszy wysokość rat kapitałowych. Uwolni własne środki obrotowe zaangażowane w inwestycję. A w przypadku refinansowania poniesionych nakładów uwolnione środki może przeznaczyć na kapitał obrotowy w prowadzonej działalności.

- c) „Przedsiębiorcy kompetentni w GOZ” (PARP)

Projekt jest realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Projekt przewiduje realizację szkoleń i doradztwa związanego bezpośrednio z działaniami szkoleniowym do 31 stycznia 2027 r. Celem projektu jest

¹ <https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-we-wdrazanie-technologie-i-innowacji-srodowiskowych-w-tym-zwiazanych-z-goz>

² <https://pfr.pl/oferta/pozyczka-z-bonusem-dla-zielonych-inwestycji-i-zielonych-przedsiębiorców.html>

podniesienie kompetencji wśród 594 pracowników mikro, małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw z obszaru Polski w zakresie planowania oraz wdrażania rozwiązań dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym lub niskoemisyjnych.

Dodatkowo Ministerstwo Aktywów Państwowych we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zorganizowało w dn. 25 czerwca br. spotkanie informacyjno-konsultacyjne dla dużych przedsiębiorstw, które są zainteresowane pozyskaniem wsparcia zwrotnego na realizację projektów mających na celu poprawę efektywności energetycznej, obniżenie emisyjności przedsiębiorstw przemysłowych, w tym przedsiębiorstw z sektora energetycznego, wzrost udziału niskoemisyjnych źródeł wytwarzania energii w przedsiębiorstwach poprzez inwestycje w OZE oraz redukcję gazów cieplarnianych.

7. W jaki sposób Polska współpracuje z partnerami międzynarodowymi w celu promowania eksportu przemysłowego i budowania relacji handlowych, które mogą pomóc w konkurencyjności na globalnym rynku?

Polska podejmuje szereg działań skierowanych do partnerów międzynarodowych, mających na celu promowanie eksportu przemysłowego i budowanie relacji handlowych na arenie międzynarodowej. Ministerstwo Rozwoju i Technologii koordynuje te działania, opracowuje strategie i programy wsparcia eksportu oraz współpracuje z instytucjami międzynarodowymi w celu otwierania nowych rynków.

Resort prowadzi współpracę z przedstawicielami administracji krajów pozaeuropejskich w celu promocji polskiego przemysłu i zwiększania wolumenu polskiego eksportu. Działania te mają charakter ogólny i dotyczą całych sektorów a nie poszczególnych firm.

W trakcie posiedzeń komisji ds. gospodarczych lub konsultacji międzyrządowych, przedstawiciele MRiT promują polskie rozwiązania, zachęcają do inwestowania w Polsce a także podejmują działania zmierzające do zniesienia barier utrudniających polskim przedsiębiorcom ekspansję na rynki pozaeuropejskie.

Jednocześnie MRiT dokłada starań, aby spotkaniom administracji towarzyszyły wydarzenia poświęcone nawiązywaniu kontaktów między przedsiębiorcami.

Polska Agencja Inwestycji i Handlu (PAIH) pomaga polskim przedsiębiorstwom w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych, oferując wsparcie w zakresie promocji eksportu oraz inwestycji zagranicznych. Organizuje misje handlowe do krajów o dużym potencjale eksportowym, gdzie polskie firmy mogą zaprezentować swoje produkty i technologie oraz nawiązać bezpośrednie kontakty z lokalnymi przedsiębiorstwami.

Polska uczestniczy w licznych międzynarodowych targach i wystawach, promując swoje produkty i usługi. Dzięki obecności na takich wydarzeniach polskie firmy mogą bezpośrednio nawiązywać kontakty z potencjalnymi partnerami biznesowymi z całego świata.

MRiT zachęca polskich przedsiębiorców do udziału w zamówieniach organizacji międzynarodowych. Prowadzi aktywną kampanię informacyjną mającą na celu rozszerzenie ich wiedzy o możliwościach współpracy z organizacjami międzynarodowymi i zwiększenia udziału firm polskich w tychże zamówieniach publicznych. Kluczowym elementem są szkolenia na temat specyfiki zamówień wybranych organizacji międzynarodowych, poszukiwania informacji o zamówieniach publicznych, wyboru organizacji, rejestracji na portalach przetargowych, kwestii związanych z przygotowaniem oferty, oceny zdolności uczestnictwa, wymogów formalnych, procesów postępowania oraz zasad rozliczeń. Nasze działania koncentrują się przede wszystkim na przybliżeniu specyfiki organizacji wchodzących w skład systemu Narodów Zjednoczonych, NATO,

Grupy Banku Światowego, OECD, Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, OBWE, banków inwestycyjnych i rozwojowych, a także współpracy z armią Stanów Zjednoczonych, stacjonującej w Polsce i Europie. W celu maksymalizacji efektów informacyjnych, wydarzenia takie odbywały się i odbywają w wielu miejscowościach w Polsce.

Na stronach Ministerstwa zbudowano bazę informacji na temat zamówień publicznych organizacji międzynarodowych, gdzie publikowane są szczegółowe informacje na ten temat, linki do serwisów na temat zamówień publicznych organizacji międzynarodowych, a także wybrane informacje o poszczególnych przetargach. MRiT dysponuje obecnie najbardziej rozbudowaną stroną wśród administracji publicznej, poświęconą udziałowi w zamówieniach publicznych organizacji międzynarodowych. Publikowane są także opracowania dotyczące analizy rynku zamówień publicznych organizacji międzynarodowych, studium przypadku sukcesów polskich firm na tym polu oraz zasad współpracy.

MRiT uczestniczy także w realizacji oficjalnej polskiej polityki rozwojowej (ODA), poprzez wpłaty regularne i dobrowolne do organizacji międzynarodowych (np. OECD, UNIDO), a także realizuje projekty pomocowe na rzecz innych państw, w których zastosowanie mają polskie technologie i produkty.

8. Jakie kroki podejmowane są w celu zwiększenia efektywności i konkurencyjności polskiego przemysłu poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak sztuczna inteligencja, Internet rzeczy czy zaawansowane systemy produkcyjne?

Cyfryzacja przedsiębiorstw będzie miała kluczowe znaczenie dla zwiększenia produktywności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Cyfryzacja przedsiębiorstw może polegać na zastosowaniu relatywnie prostych rozwiązań - programów czy aplikacji usprawniających produkcję, obsługę firmy czy marketing. Szersze zastosowanie sztucznej inteligencji przez polskie przedsiębiorstwa stanowi natomiast szansę na dokonanie znaczącego postępu technologicznego.

Sztuczna inteligencja stała się w bardzo szybkim czasie siłą napędową rozwoju wielu branż, innowacje w dużej mierze polegają obecnie na jej zastosowaniu. W tym kontekście należy zauważyć, że polscy programiści są mocną stroną polskiej gospodarki, jednak poziom zastosowania nowoczesnych rozwiązań cyfrowych w polskich firmach jest nadal niższy niż średnio w Unii Europejskiej.

Rząd polski podejmuje też szereg działań mających na celu przyspieszenie wdrażania rozwiązań automatyzacji, robotyzacji i cyfryzacji gospodarki. W ramach Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS), szczególną rolę odgrywa KIS 11 - Automatyzacja i robotyka, który promuje rozwój tych technologii poprzez dedykowane wsparcie doradcze. KIS 11 koncentruje się na projektowaniu, optymalizacji, automatyzacji i robotyzacji procesów produkcyjnych, oferując technologie inteligentnego sterowania urządzeniami i maszynami oraz zaawansowane systemy diagnostyki i monitorowania. Dodatkowo, wsparcie obejmuje technologie mobilne, techniki sensorowe oraz systemy wizyjne i tomograficzne w automatyzacji. W ramach KIS 11, przewidziane są również zaawansowane systemy sterowania robotami i innymi urządzeniami mobilnymi, w tym bezzałogowymi, oraz systemy rozproszone zwiększające efektywność realizacji procesów wytwórczych.

Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości pełni rolę krajowego integratora i akceleratora transformacji w kierunku Przemysłu 4.0, wspierając przedsiębiorców w implementacji zaawansowanych technologii, takich jak sztuczna inteligencja, automatyzacja i robotyzacja. Fundacja oferuje szeroki zakres usług doradczych i szkoleniowych, w tym platformę e-learningową, narzędzia do samooceny dojrzałości cyfrowej organizacji oraz nawigator finansowy. Jednym z głównych celów FPPP jest zwiększenie kompetencji

pracowników poprzez współpracę z organizacjami prowadzącymi kształcenie techniczne oraz organizowanie kongresów, konferencji i warsztatów. Fundacja współkoordynuje również działalność Europejskich Hubów Innowacji Cyfrowych (EDIH), które wspierają przedsiębiorców w testowaniu i wdrażaniu nowych technologii, oferując dostęp do najnowszej wiedzy i infrastruktury technologicznej.

Jednym z istotnych kroków jest wdrożenie pilotażu robotyzacji w branży meblarskiej, mającego na celu demonstrację korzyści z zastosowania robotów w procesach produkcyjnych. Program „Robogrant” został uruchomiony przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) i posiadał budżet wynoszący 29 milionów złotych. Przedsiębiorstwa mogły otrzymać do 850 tysięcy złotych na projekty inwestycyjne związane z robotyzacją, w celu zwiększenia konkurencyjności i efektywności branży meblarskiej. Cel programu to transformacja technologiczna sektora, który jest jednym z najmniej zrobotyzowanych w Polsce, mimo że kraj jest liderem na rynku europejskim i światowym w produkcji mebli.

Ponadto wprowadzono ulgę na robotyzację, która pozwala przedsiębiorcom na odliczenie od podstawy opodatkowania 50% kosztów kwalifikowanych związanych z zakupem i instalacją robotów oraz szkoleniem pracowników. Ulga ta ma na celu zwiększenie produktywności i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych, umożliwiając im obniżenie kosztów związanych z inwestycjami w nowoczesne technologie. Koszty kwalifikowane obejmują nabycie fabrycznie nowych robotów przemysłowych, maszyn i urządzeń peryferyjnych, a także usług szkoleniowych i wartości niematerialnych niezbędnych do ich funkcjonowania. Przedsiębiorstwa mogą również odliczyć opłaty leasingowe związane z robotami przemysłowymi. Ulga podatkowa ma obowiązywać w latach 2022-2026, umożliwiając firmom rozliczenie tych kosztów w zeznaniu rocznym za rok, w którym zostały poniesione.

Wsparcie dostępne jest m.in. w programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG), który oferuje je w formie grantów i instrumentów zwrotnych na wdrażanie nowoczesnych technologii, w tym automatyzacji i robotyzacji, przez małe i średnie przedsiębiorstwa. W ramach programu FENG znajduje się ścieżka SMART, w której jednym z modułów jest cyfryzacja. Moduł Cyfryzacja umożliwia przedsiębiorstwom uzyskanie dofinansowania na realizację inwestycji związanych z transformacją technologiczną, procesową i organizacyjną firmy, obejmującego wdrożenie innowacji produktowych lub procesowych. Przedsiębiorstwa mogą otrzymać wsparcie na zakup oprogramowania, środków trwałych, usług doradczych oraz usług zewnętrznych wspierających innowacyjność, takich jak usługi chmurowe i przechowywanie danych. Dofinansowanie w ramach modułu Cyfryzacja ma na celu zwiększenie poziomu zaawansowania technologicznego firm, obejmując wdrożenie gotowych systemów informatycznych oraz narzędzi do obsługi procesów i zadań wynikających z indywidualnego charakteru prowadzonej działalności.

Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP) uruchamia także program Digitrans, oferujący granty na cyfryzację małych i średnich przedsiębiorstw. Program ten oferuje przedsiębiorstwom granty na zakup i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, które są niezbędne w procesie przeprowadzania transformacji cyfrowej. Granty te obejmują finansowanie zakupu oprogramowania, systemów IT oraz urządzeń automatyzujących procesy produkcyjne. W ramach programu przedsiębiorstwa mogą również uzyskać wsparcie w zakresie doradztwa technologicznego.

Program Krajowy Plan Odbudowy (KPO) przewiduje wsparcie dla przedsiębiorstw w inwestycjach związanych z cyfryzacją i nowymi technologiami. W jego ramach, rząd zamierza przeznaczyć około 2,8 miliarda euro na rozwój cyfryzacji w formie dotacji oraz dodatkowe 2,1 miliarda euro w ramach pożyczek unijnych. Środki te mają być wykorzystane na poprawę dostępu do szybkiego Internetu, eliminację tzw. cyfrowych

białych plam oraz rozwój e-usług i technologii przełomowych, takich jak sztuczna inteligencja (AI), blockchain i Internet Rzeczy (IoT).

KPO zakłada również wsparcie dla rozwoju kompetencji cyfrowych Polaków, w tym szkolenia dla pracowników sektora MŚP. Ponadto, planowane jest stworzenie eksperckiego Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych, które będzie oferować programy edukacyjne i szkoleniowe dla pracowników administracji oraz obywateli.

MRiT planuje również przygotowanie i uruchomienie pilotażowego programu zachęcającego przedsiębiorstwa do wykorzystania rozwiązań bazujących na zastosowaniu sztucznej inteligencji. Program ten obejmie działania informacyjne i szkolenia dla firm oraz przykłady dobrych praktyk. Główny nacisk w tym programie zostanie położony na praktyczne aspekty zastosowania sztucznej inteligencji w firmach i korzyści z tego wynikające.

Wskazane działania obrazują w jaki sposób MRiT dąży do transformacji przemysłu w kierunku przemysłu 4.0, który wykorzystuje potencjał sztucznej inteligencji, internetu rzeczy oraz zaawansowanych systemów produkcyjnych do zwiększenia efektywności, redukcji kosztów i zwiększenia konkurencyjności na globalnym rynku. Integracja nowoczesnych technologii jest kluczowa dla długoterminowego rozwoju gospodarczego kraju oraz umocnienia jego pozycji w globalnych łańcuchach dostaw i rynkach eksportowych.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Ignacy Niemczycki

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

+48 222 500 123
kancelaria@mr.it.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologie

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii